

ZAKON

O ŽIČARAMA ZA TRANSPORT LICA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se žičare, uslovi za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje i drugi zahtevi i uslovi za postrojenja žičara za transport lica, radi zaštite zdravlja i bezbednosti lica i bezbednosti imovine, podsistemi i bezbednosne komponente postrojenja žičara za transport lica, upravljanje postrojenjem žičare za transport lica i organi i organizacije nadležni za sprovođenje ovog zakona i vršenje nadzora nad primenom ovog zakona.

Primena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na postrojenja žičara za transport lica (u daljem tekstu: žičare), na podsisteme i bezbednosne komponente tih postrojenja, kao i na specifične vučne instalacije.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na:

- 1) liftove koji se trajno upotrebljavaju u zgradama i objektima;
- 2) užetom vučene tramvaje;
- 3) postrojenja namenjena za poljoprivredne svrhe;
- 4) terensku ili pokretnu opremu za upotrebu na sajmištima i/ili u zabavnim parkovima, koja je isključivo projektovana kao sredstvo za zabavu, a ne za transport lica;
- 5) žičare u rudnicima i terenska postrojenja koja se koriste u industrijske svrhe;
- 6) užetom vučena plovila;
- 7) zupčastu železnicu;
- 8) postrojenja sa lančanim pogonom.

Na infrastrukturu žičare, koja je predmet ovog zakona, primenjuju se i odredbe zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja i podzakonskih akata koji su doneti na osnovu tog zakona.

Značenje pojedinih izraza

Član 3.

Pojedini izrazi, upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sledeće značenje:

- 1) *žičara* je podsistem javnog transporta lica i sastoji se od infrastrukture i podsistema, projektovanih, izrađenih i sastavljenih u svrhu transporta lica;

2) *uspinjača* je žičara sa vozilom koje se kreće na točkovima i može imati sistem za vešanje, gde vuču vrši jedno ili više čeličnih užadi;

3) *viseća žičara* je žičara, uključujući gondolu i žičaru sa sedištima, kod koje se kabine podižu i/ili pomeraju pomoću jednog ili više nosećih užadi;

4) *vučnica* je žičara koja užetom vuče lica sa odgovarajućom opremom po tlu;

5) *specifične vučne instalacije* su instalacije sa specifičnim tehničko-tehnološkim karakteristikama (bob na šinama, pokretna traka i zip line i dr);

6) *trasa žičare* je osa žičare prikazana u osnovi sa visinskim položajem nivelete u uzdužnom preseku koja nije uža od 50 m;

7) *pogon žičare* je skup uređaja neophodnih za funkcionisanje podsistema žičare;

8) *bezbednosna komponenta* je svaka osnovna komponenta, skup komponentata, podsklop ili kompletno montirana oprema i svaki uređaj ugrađen u postrojenje da bi se osigurale bezbednosne funkcije koje su identifikovane analizom bezbednosti, čiji bi kvar ugrozio bezbednost ili zdravlje ljudi bilo da su oni korisnici, angažovano osoblje ili treća lica;

9) *infrastruktura žičare* obuhvata trasu žičare sa komponentama (građevinskim, mašinskim, elektrotehničkim, saobraćajno-upravljačkim, signalno-sigurnosnim i drugim funkcionalnim delovima i opremom), pogonom žičare, stanicama, pristupnim površinama, platformama i objektima uz trasu koji su u funkciji žičare, a nalaze se na zemljištu, u sigurnosnom i zaštitnom pojasu žičare;

10) *stanica* je deo infrastrukture, koja sadrži zgrade sa tehničkom opremom, područja ukrcaja ili iskrcaja ili platforme i bilo koje područje za prihvatanje lica;

11) *vozilo* je podsistem žičare koje uz kabinu, sedišta ili vučni uređaj, obuhvata i sve komponente koje ih učvršćuju na užu;

12) *uže* je podsistem žičare i predstavlja nosivi i/ili pogonski element žičara, a može biti nosivo, vučno, transportno i protivuže;

13) *rizik* je verovatnoća da će se vanredni događaj pojaviti u određenom vremenskom razdoblju, okolnostima i sa određenim negativnim posledicama;

14) *vanredni događaj* je neželjeni, nenamerni ili neočekivani događaj u prevozu žičarom ili sled takvih događaja, koji je imao ili je mogao imati štetne posledice za bezbedan tok prevoza, a može biti: ozbiljna nesreća, nesreća, izbegnuta nesreća i poremećaj;

15) *ozbiljna nesreća* je vanredni događaj u prevozu žičarom koji je za posledicu imao smrt i/ili tešku telesnu povredu najmanje jedne osobe, i/ili veliku materijalnu štetu na postrojenjima žičara ili životnoj sredini;

16) *nesreća* je vanredni događaj sa štetnim posledicama u prevozu žičarom;

17) *izbegnuta nesreća* je vanredni događaj u prevozu žičarom koji je za posledicu mogao imati tešku telesnu povredu najmanje jedne osobe i/ili veću materijalnu štetu na žičari ili u njenoj okolini;

18) *poremećaj (incident)* je bilo koji događaj, osim ozbiljne nesreće i nesreće, povezan sa radom postrojenja žičare, a koji utiče na bezbedan tok prevoza;

19) *istraga* je postupak koji se sprovodi s ciljem utvrđivanja uzroka, posledica, okolnosti i odgovornosti vanrednog događaja i sprečavanja budućih vanrednih događaja;

20) *evakuacija* je skup aktivnosti preduzetih kad je žičara prisilno zaustavljena, kako bi se lica vratila na prostor gde ne postoji opasnost;

21) *plan evakuacije* je opšti akt vlasnika žičare koji sadrži detaljne procedure koje treba primeniti prilikom evakuacije lica;

22) *rad žičare* je niz aktivnosti koje obuhvataju ispravno i bezbedno funkcionisanje žičare;

23) *održavanje žičare* je skup tehničkih i administrativnih postupaka tokom roka trajanja nekog dela pod sistema postrojenja žičare u cilju njegovog održavanja ili vraćanja u stanje u kom može obavljati zahtevanu funkciju na ispravan i bezbedan način, u skladu sa propisima;

24) *bezbednosni pojas žičare* je prostor iznad, ispod ili pored žičare, i to sa obe strane u odnosu na osu žičare, u širini koja odgovara maksimalnom otklonu delova žičare sa obe strane u odnosu na osu žičare, a prema tehničko-tehnološkim karakteristikama određene žičare;

25) *zaštitni pojas žičare* je prostor iznad, ispod ili pored žičare, i to sa obe strane u odnosu na osu žičare, počev od granice bezbednosnog pojasa žičare pa do pojasa od 50 m sa obe strane u odnosu na osu žičare;

26) *upravljač žičare* je pravno lice koje je odgovorno za bezbedan rad žičare;

27) *tehničko odgovorno lice za žičaru i njegov zamenik* su lica u stalnom radnom odnosu koja imaju završen fakultet tehničke struke i poseduju propisane sertifikate;

28) *tehnički zahtev za održavanje* je skup svih tehničkih uslova i mera koji utiču na projektovanje i izradu i koji su nužni za održavanje, a čiji je cilj da se osigura bezbedan rad žičare;

29) *operativno-tehnički zahtev* je skup svih tehničkih uslova i mera koji utiču na projektovanje i izradu i koji su nužni za osiguranje bezbednog rada žičare;

30) *izvršni radnik* je radnik koji obavlja poslove kojima neposredno učestvuje u obavljanju saobraćaja žičare.

Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, planiranje i izgradnja, standardizacija i akreditacija.

II. PODELA I EVIDENCIJA ŽIČARA

Podela žičara

Član 4.

Žičare se dele prema tehnološkim i tehničkim karakteristikama na:

1) uspinjače;

2) viseće žičare:

(1) žičare sa povratnim tokom,

(2) žičare sa kružnim tokom;

3) vučnice:

- (1) fiksne vučnice koje su trajno postavljene na nekoj lokaciji,
- (2) privremeno postavljene vučnice sa nisko vođenim užetom.

Žičare, s obzirom na tehničke karakteristike u vezi rada i održavanja, obuhvataju podsisteme:

1) užad i spojeve užadi;

2) pogon i kočnice;

3) mehaničke uređaje:

- (1) natezne uređaje za užad,
- (2) mehaničke uređaje u stanicama,
- (3) mehaničku opremu trase;

4) vozila koja se sastoje od:

- (1) kabina, sedišta ili vučnih uređaja,
- (2) vešanja,
- (3) pogonskog dela,

(4) stezaljki;

5) elektrotehničke uređaje:

- (1) upravljačke, kontrolne i bezbednosne uređaje,
- (2) komunikacionu i informatičku opremu,
- (3) opremu za zaštitu od groma;

6) spasilačku opremu:

- (1) fiksnu spasilačku opremu,
- (2) prenosivu spasilačku opremu.

Evidencija žičara

Član 5.

Direkcija za železnice (u daljem tekstu: Direkcija) vodi evidenciju žičara, specifičnih vučnih instalacija i svih subjekata određenih ovim zakonom koji utiču na bezbednost rada žičara.

U evidenciji žičara vode se podaci o:

- 1) tehničkim i tehnološkim karakteristikama žičara;
- 2) prevozu, kontrolama i vanrednim događajima na žičarama;
- 3) odobrenjima za rad žičara;
- 4) vlasniku žičare;
- 5) upravljaču žičare (u daljem tekstu: upravljač);
- 6) pravnim ili fizičkim licima koja izvode stručni pregled;
- 7) tehničkom odgovornom licu žičare i njegovom zameniku;
- 8) građevinskoj i upotrebnoj dozvoli;
- 9) godišnjem stručno-tehničkom pregledu.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar) propisuje način vođenja, sadržinu i izgled obrasca evidencije žičara.

Podaci iz stava 2. ovog člana vode se tokom celog perioda u kojem je pojedina žičara upisana u evidenciju žičara i čuvaju se pet godina od dana uklanjanja žičare.

III. ZAHTEVI I USLOVI ZA ŽIČARE

Zahtevi i uslovi za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje žičare

Član 6.

Žičara mora biti projektovana tako da uz poštovanje karakteristika terena i okoline, atmosferskih i meteoroloških uslova, svih građevinskih objekata i prepreka, koje se nalaze u blizini trase žičare, radi bezbedno, na način da ne zagađuje okolinu i ne ugrožava bezbednost tokom rada i održavanja ili kod spasavanja i evakuacije.

Između vozila ili drugih sklopova žičare i građevinskih objekata ili prepreka koje se nalaze u blizini trase žičare, mora se uzeti u obzir vertikalno, uzdužno i bočno kretanje vozila ili drugih sklopova žičare pod najnepovoljnijim predviđenim uslovima rada i obezbediti dovoljna bočna i vertikalna međusobna udaljenost.

Kod određivanja najveće razdaljine između vozila i terena moraju se uzeti u obzir vrsta uređaja, vrsta vozila i postupci spasavanja.

U slučaju otvorenih vozila mora se uzeti u obzir mogućnost pada lica iz vozila, kao i psihološki faktori povezani s visinom.

Najveća brzina vozila, najmanja razdaljina između njih i njihovo ubrzavanje i kočenje moraju se odrediti na način kojim se obezbeđuje bezbedan rad žičare.

Infrastruktura žičara

Član 7.

Stanice i objekti uz trasu moraju omogućiti bezbedno vođenje užadi i vozila u svim uslovima rada, kao i bezbednost tokom održavanja.

Pristupne površine i platforme za ulazak u vozila žičare i izlazak iz njih, moraju biti projektovane tako da osiguraju bezbednost toka saobraćaja vozila, vučnih uređaja i lica. Kretanje vozila na stanicama mora se odvijati bez opasnosti za lica, a pritom se mora uzeti u obzir da lica svojim kretanjem mogu aktivno uticati na kretanje vozila.

Upravljač žičara može deo prostora stanica žičara koristiti u skladu sa svojim potrebama i za druge namene, pod uslovom da se na taj način ne ugrozi funkcionalnost i bezbednost žičara, u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine bliže propisuje uslove za postrojenja žičare, stanice, stubove, temelje i drugu infrastrukturu.

Trasa žičare

Član 8.

Ako se trasa žičare ukršta, paralelna je ili se nalazi u blizini železničke pruge, puteva, dalekovoda, aerodroma ili drugih žičara, trasa žičare mora ispunjavati uslove propisane zakonima kojima se uređuju ove oblasti, u cilju sprečavanja međusobnih

smetnji i izbegavanja opasnosti koje mogu nastati zbog takvog položaja, a pritom mora biti omogućeno spasavanje i evakuacija lica sa trase žičare.

Zahtevi i uslovi za užad, pogone, kočnice i za mehaničke i električne instalacije

Član 9.

Radi funkcionisanja žičare na bezbedan način, moraju biti ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) užad moraju biti bezbedno postavljena i obezbeđena od iskliznuća;
- 2) moraju se poštovati granične vrednosti opterećenja užeta;
- 3) uređaj za priključivanje na uže mora se obezbediti od nenamernog otvaranja ili proklizavanja;
- 4) omogućiti kontrola užadi.

Ako se iskliznuće užadi ne može u potpunosti sprečiti, moraju se preduzeti mere koje obezbeđuju zadržavanje užadi, kao i zaustavljanje pogona žičare, pri čemu bezbednost lica ne može biti ugrožena.

Ministar bliže propisuje uslove za užad.

Pogon žičare

Član 10.

Pogon žičare mora biti bezbedan, efikasan, imati dovoljan kapacitet i mora biti prilagodljiv različitim sistemima i načinima rada.

Ministar propisuje vrste, bezbednosne zahteve i način održavanja pogona žičare.

Pomoćni pogon

Član 11.

Žičare moraju imati pomoćni pogon, a njegovo energetska snabdevanje mora biti nezavisno od energetskog snabdevanja glavnog pogonskog sistema. Pomoćni pogon nije potreban samo u slučaju ako je bezbednosna analiza pokazala da osobe mogu jednostavno, brzo i bezbedno napustiti vozila, prvenstveno vučne uređaje, čak i u slučaju ako nema pomoćnog pogona.

Ministar propisuje vrste, bezbednosne zahteve i način održavanja pomoćnog pogona žičare.

Kočni sistem

Član 12.

U hitnim slučajevima mora biti omogućeno da se i pod najnepovoljnijim uslovima opterećenja i kočenja pogonskog točka tokom rada, postrojenja žičara i/ili vozila mogu u svakom trenutku zaustaviti. Zaustavni put mora biti dužine propisane u zahtevima za bezbednost žičara.

Vrednosti usporenja moraju biti unutar određenih granica i na način koji osigurava bezbednost lica i zadovoljavajuće ponašanje vozila, užadi i drugih delova postrojenja žičare.

U svim postrojenjima žičare moraju biti dva ili više kočnih sistema i svaki od njih mora omogućiti zaustavljanje postrojenja žičare, a međusobno moraju delovati usklađeno, odnosno na način da automatski zamenjuju aktivni sistem ako njegova efikasnost postane neprimerena. Zadnji kočni sistem vučnog užeta mora delovati neposredno na pogonski točak.

Odredbe stava 3. ovog člana ne odnose se na vučne uređaje.

Vučni uređaj se mora opremiti mehanizmom za blokiranje i zaključavanje koji sprečava prerani ponovni pogon.

Ministar propisuje vrste, bezbednosne zahteve i način održavanja kočnica.

Upravljački uređaji

Član 13.

Upravljački uređaji moraju biti projektovani i izvedeni tako da su bezbedni i pouzdani, da izdrže normalna radna opterećenja i spoljne uticaje, kao što su: vlaga, ekstremne temperature ili elektromagnetne smetnje i da ne uzrokuju opasne situacije ni u slučaju greške u radu.

Komunikacija izvršnih radnika

Član 14.

Za međusobnu komunikaciju izvršnih radnika i za obaveštavanje korisnika u hitnim slučajevima moraju se obezbediti odgovarajući komunikacioni uređaji koji omogućavaju nesmetanu komunikaciju pri svim vremenskim uslovima.

Zahtevi i uslovi za vozila i vučne uređaje

Član 15.

Vozila i/ili vučni uređaji moraju biti projektovani i opremljeni na način da u predviđenim uslovima rada niko ne može pasti iz njih ili sa njih ili biti ugrožen na bilo koji drugi način.

Priključci vozila i vučnih uređaja moraju biti izvedeni i dimenzionisani na način da u najnepovoljnijim uslovima ne oštete užad ili ne kližu, osim ako klizanje bitno ne utiče na bezbednost vozila, vučnih uređaja ili postrojenja.

Vrata vozila moraju biti projektovana i izvedena na način da je omogućeno njihovo zatvaranje i zabavljanje. Pod i zidovi vozila moraju biti konstruisani na način da su u svim okolnostima otporni na pritisak i opterećenja koja su prouzrokovana od korisnika pod bilo kojim okolnostima.

Ako se zbog bezbednosti rada zahteva prisustvo izvršnog radnika u vozilu, tada u vozilu mora biti oprema koja je potrebna za obavljanje njegovih zadataka.

Vozila i/ili vučni uređaji, a posebno njihovi mehanizmi za ovešenje moraju biti konstruisani i ugrađeni na način da zadovoljavaju bezbednost izvršnih radnika koji njima upravljaju u skladu sa odgovarajućim pravilima i uputstvima.

Ako su vozila opremljena rasklopivim steznim uređajima, moraju se usvojiti sve mere da se bez opasnosti za osobe kod izlaza iz stanice zaustave sva vozila kod kojih su stezni uređaji bili nepravilno pričvršćeni na užad, kao i da se kod ulaza zaustave sva vozila koja nisu bila spojena i da se spreči pad vozila.

Ako se ne može sa bezbednošću isključiti mogućnost loma vučnoga užeta, uspinjača i uspinjača sa povratnom trakom moraju, ako to vrsta postrojenja dopušta, biti opremljene automatskom kočnicom za zaustavljanje vozila na trasi.

Ako se ne može isključiti opasnost iskliznuća vozila drugim merama, vozilo mora biti opremljeno uređajem protiv iskliznuća koji omogućava zaustavljanje vozila bez opasnosti za lica.

Ministar bliže propisuje uslove za vozila i vučne uređaje.

Zahtevi za opremu stanice

Član 16.

Mesta ulaska i izlaska u stanicu žičare moraju biti tako postavljena da omogućavaju bezbedan pristup lica, posebno na područjima na kojima postoji opasnost pada.

Oprema stanica mora biti takva da omogućava da žičare bezbedno koriste osobe sa smanjenom pokretljivošću, ako su žičare projektovane za prevoz takvih lica.

Upravljač propisuje način na koji se obavlja bezbedan ulaz i izlaz lica iz stava 1. ovog člana.

Ministar propisuje zahteve za vrstu opreme stanica.

Zahtevi i uslovi za funkcionisanje uređaja

Član 17.

Svi tehnički uslovi definisani od strane proizvođača, moraju se sprovesti na način kojim je omogućeno korišćenje uređaja u za njega predviđenu svrhu u skladu sa tehničkom specifikacijom i definisanim uslovima pogona i rada, kao i da se mogu ispuniti uputstva o bezbednom radu i održavanju.

Uputstva za rad i pripadajuća dokumentacija moraju biti na srpskom jeziku.

Upravljač žičare je dužan da izvršnom radniku odgovornom za rad postrojenja obezbedi odgovarajuća radna sredstva i mora osigurati da izvršni radnik bude odgovarajuće osposobljen da izvodi predmetne zadatke.

Ministar propisuje način i postupak sprovođenja definisanih tehničkih uslova iz stava 1. ovog člana.

Tehnički uslovi za bezbednost lica

Član 18.

U zavisnosti od vrste postrojenja i okoline žičare, propisuju se tehnički uslovi i mere kojima se garantuje bezbednost lica i imovine za vreme dok postrojenje žičare ne radi.

Ministar propisuje način i postupak sprovođenja tehničkih uslova i mera iz stava 1. ovog člana.

Pokretni delovi

Član 19.

Pokretni delovi koji se nalaze na stanicama moraju biti konstruisani i instalirani na način kojim se isključuje svaka opasnost za ljude i imovinu, a ako

ovakva opasnost postoji, pokretni delovi moraju biti opremljeni zaštitnim uređajima kojima se sprečava kontakt sa delovima uređaja koji mogu uzrokovati vanredni događaj. Ovi uređaji moraju biti takve vrste da se ne mogu jednostavno ukloniti ili onemogućiti njihovo funkcionisanje.

Upravljač mora osigurati da su sva radna mesta koja su predviđena u uputstvima za rad postrojenja žičara uvek popunjena izvršnim radnicima.

Upravljač propisuje način rasporeda izvršnih radnika na radna mesta iz stava 2. ovog člana.

Radno područje

Član 20.

Radno mesto i radno područje, uključujući ona koja se koriste samo povremeno, kao i pristup do njih, moraju biti projektovani na način kojim se sprečava pad izvršnih radnika.

Ako je konstrukcija takva da postoji opasnost od pada izvršnih radnika, izvršnim radnicima je potrebno obezbediti i bezbednosne priključke za ličnu zaštitnu opremu koju su izvršni radnici dužni da upotrebljavaju kako bi se sprečili padovi.

IV. BEZBEDNOST KONSTRUKCIJE ŽIČARE I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI

Opšti zahtevi

Član 21.

Bezbednosni pojas žičare obuhvata prostor ispod visećih žičara i vučnica odnosno iznad uspinjače, i pojas na obe strane tog prostora, u kojem je usled rada žičare ugrožena bezbednost ljudi i imovine.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove šumarstva i lovstva propisuje širinu i visinu bezbednosnog pojasa s obzirom na tehničke karakteristike uređaja i druge zahteve.

Trasa žičare

Član 22.

Trasa žičare mora da pogoduje padu i profilu terena, kao i da su ispunjeni uslovi za prevoz žičarom na bezbedan način.

Pri izboru trase žičare moraju se izbegavati područja koja su izložena snežnim lavinama, odronjavanju kamenja, odronima zemlje, jakom vetru, ledenim kišama, opasnosti od požara i gromova ili se moraju preduzeti mere za osiguranje bezbednog rada žičare.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine i šumarstvo i lovstvo propisuje zahteve za trasu žičare.

Bezbednosna analiza

Član 23.

Kod svakog projektovanja i građenja žičara mora se izraditi bezbednosna analiza koja obuhvata sve bezbednosne zahteve za postrojenja žičare i njegove okoline u vezi sa projektovanjem, građenjem, održavanjem i radom žičare.

Bezbednosna analiza je osnova za izradu popisa rizika i hazarda.

Bezbednosna analiza mora obuhvatati i bezbednosne uređaje i njihov uticaj na postrojenje žičare i sa njim povezane podsisteme koje ti bezbednosni uređaji aktiviraju.

Bezbednosna analiza mora biti izrađena u skladu sa priznatom ili potvrđenom metodom i mora razmatrati svaki podsistem postrojenja žičare i to za sve moguće načine rada i mora biti izrađena na srpskom jeziku.

Bezbednosnu analizu izrađuje lice sa zvanjem odgovornog projektanta.

Ministar propisuje sadržinu, način izrade i formu bezbednosne analize.

Bezbednosni izveštaj

Član 24.

Bezbednosna analiza je predmet bezbednosnog izveštaja u kome se moraju prikazati predviđene mere u slučaju potencijalnih rizika.

Bezbednosni izveštaj mora biti izrađen na srpskom jeziku.

Bezbednosni izveštaj izrađuju lica sa zvanjem odgovornog projektanta.

Bezbednosni izveštaj ne može izraditi lice koje je radilo bezbednosnu analizu.

Bezbednosna analiza i bezbednosni izveštaj su prilozi glavnom projektu za žičare.

Žičara može ostati u upotrebi, ako su ispunjeni uslovi sadržani u bezbednosnom izveštaju.

Ministar propisuje sadržinu, način izrade i formu bezbednosnog izveštaja.

Bezbednosne komponente i podsistemi žičare

Član 25.

Žičara, njena infrastruktura, bezbednosne komponente i podsistemi moraju ispunjavati osnovne bezbednosne zahteve, tehničke zahteve za održavanje i operativno-tehničke zahteve koji se primenjuju na projektovanje, izgradnju i korišćenje postrojenja posebno imajući u vidu:

- 1) opšte bezbednosne zahteve;
- 2) zahteve infrastrukture;
- 3) zahteve u pogledu užadi, pogona i kočnica, mehaničkih i električnih instalacija;
- 4) vozila i vučne uređaje;
- 5) bezbednost pristupa mestima za ukrcavanje i iskrcavanje;
- 6) operativno - tehničke zahteve vezane za rad žičare;
- 7) izvršenu bezbednosnu analizu.

Žičara ispunjava bezbednosne i tehničke zahteve ako je projektovana i izgrađena u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona, kao i drugim važećim propisima. Bezbednosne komponente i podsistemi žičare mogu se pustiti u rad, ako su pravilno ugrađeni, održavani i ako se koriste u predviđene svrhe i moraju

osiguravati da žičare ne ugrožavaju zdravlje i/ili bezbednost ljudi i bezbednost imovine.

Bezbednosne komponente i podsistemi žičare mogu se pustiti u upotrebu i ugraditi u žičare, ako su u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima koji su doneti na osnovu ovog zakona.

Ministar bliže propisuje uslove koje moraju ispunjavati podsistemi žičare i bezbednosne komponente.

Ocenjivanje usaglašenosti

Član 26.

Ocenjivanje usaglašenosti podsistema žičare i bezbednosnih komponenti sprovodi se u svrhu proveravanja ispunjenosti svih propisanih uslova za upotrebu žičara na bezbedan način, kao i u svrhu provere ispunjenosti zahteva iz ovog zakona, koji se odnose na podsisteme i bezbednosne komponente žičare.

Bezbednosne komponente i podsistemi žičare koje se prvi put ugrađuju u postrojenje žičare mogu se ugraditi, ako je pre stavljanja na tržište sproveden postupak ocenjivanja usaglašenosti, označavanja usaglašenosti i ako su pribavljene sve propisane isprave o usaglašenosti na način propisan u bližim uslovima koje moraju ispunjavati podsistemi žičare i bezbednosne komponente iz člana 25. stav 3. ovog zakona.

Bezbednosna analiza, isprave o usaglašenosti i prateća tehnička dokumentacija koja se odnosi na bezbednosne komponente i podsisteme moraju biti podnete nadležnom državnom organu, a njihove kopije se čuvaju na lokaciji postrojenja žičare.

Bezbednosna analiza, bezbednosni izveštaj i sva prateća tehnička dokumentacija moraju biti dostupni, uključujući svu dokumentaciju koja se odnosi na karakteristike postrojenja žičare i, gde je to svrsishodno, i isprave o usaglašenosti bezbednosnih komponentata i podsistema. Takođe, neophodno je obezbediti dokumentaciju kojom su definisani potrebni uslovi, uključujući i zabranu rada žičare, nadzor i održavanje.

Priznavanje inostranih isprava o usaglašenosti podsistema i bezbednosnih komponenti žičare bliže se uređuje zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i posebnim propisom kojim se uređuje priznavanje inostranih isprava o usaglašenosti.

Priznaje se važenje inostrane isprave o usaglašenosti podsistema i bezbednosnih komponenti žičare, izdatih od strane tela za ocenjivanje usaglašenosti prijavljenog Evropskoj komisiji od strane zemalja potpisnica „EA MLA” sporazuma Evropske organizacije za akreditaciju.

Ministar bliže propisuje isprave o usaglašenosti i označavanje usaglašenosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

V. BEZBEDNOST RADA ŽIČARE

Opšti uslovi

Član 27.

Upravljač mora organizovati rad, održavanje i kontrolu žičare na način kojim se obezbeđuju uslovi za rad žičare na bezbedan način. Rad, održavanje i kontrola

žičare moraju se prilagoditi tehničkim uslovima, kao i rizicima lokacije na kojoj se nalazi žičara.

Upravljač je odgovoran za organizovanje rada žičare u skladu sa ovim zakonom.

Ministar propisuje načine, postupke, vrste i rokove održavanja i kontrole ispravnosti žičare.

Ministar propisuje uslove za privremeno postavljene vučnice, smanjen obim radnih zahteva i zahteva za održavanje.

Upravljač propisuje način organizovanja bezbednog rada žičare iz stava 1. ovog člana.

Uslovi za izvršne radnike

Član 28.

Izvršni radnik koji obavlja poslove kojima neposredno učestvuje u obavljanju saobraćaja žičare mora ispunjavati zakonom propisane uslove u pogledu stručne i zdravstvene sposobnosti.

Ministar propisuje poslove koje u radu žičara obavlja izvršni radnik.

Stručna osposobljenost izvršnog radnika

Član 29.

Izvršni radnik mora imati odgovarajuće obrazovanje, završiti program stručne obuke i položiti stručni ispit.

Izvršni radnik mora se stručno usavršavati, odnosno podučavati, a njegovo znanje, u obimu značajnom za bezbednost saobraćaja, mora se periodično, a u propisanim slučajevima i vanredno proveravati.

Stručnu obuku, stručno usavršavanje, odnosno podobuku mogu obavljati upravljač kao i druga pravna i fizička lica, ako ispunjavaju propisane uslove.

O položenom stručnom ispitu izdaje se uverenje, a o izdatim uverenjima vodi se evidencija. Stručni ispit i proveru znanja vrši Komisija koju imenuje ministar. Troškove rada Komisije, koje čine troškovi prevoza, smeštaja i naknada za rad članova Komisije, snosi podnosilac zahteva.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija propisuje način obračuna i isplate troškova, kao i visinu naknade za rad članova Komisije.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove obrazovanja propisuje program i sprovođenje stručnog ispita i stručne obuke, način stručnog usavršavanja, način provere znanja izvršnog radnika, formu i sadržinu uverenja, način i postupak izdavanja uverenja o položenom stručnom ispitu, kao i uslove koje moraju ispunjavati lica iz stava 3. ovog člana.

Zdravstvena sposobnost izvršnog radnika

Član 30.

Izvršni radnik i lice na stručnoj obuci za izvršnog radnika, zavisno od poslova koje obavlja, mora ispunjavati uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti i biti psihički i fizički sposoban za obavljanje tih poslova (u daljem tekstu: zdravstvena sposobnost) propisane zakonom kojim se uređuju bezbednost i zdravlje na radu.

Zdravstvena sposobnost izvršnog radnika mora se periodično, a u propisanim prilikama i vanredno proveravati.

Utvrđivanje i provera zdravstvene sposobnosti obavlja se zdravstvenim pregledom. O utvrđenoj zdravstvenoj sposobnosti izvršnog radnika izdaje se uverenje o zdravstvenoj sposobnosti.

Zdravstveni pregled iz stava 3. ovog člana obavljaju zdravstvene ustanove koje ispunjavaju propisane uslove.

Ministar nadležan za poslove zdravlja uz saglasnost ministra propisuje uslove zdravstvene sposobnosti izvršnih radnika, način utvrđivanja i provere zdravstvene sposobnosti, rokove periodične provere i slučajeve u kojima se obavlja vanredna provera, sposobnosti i uslove koje moraju ispunjavati zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvene preglede, kao i formu i sadržinu uverenja iz stava 3. ovog člana.

Sposobnost izvršnog radnika za obavljanje poslova

Član 31.

Izvršni radnik ne može obavljati poslove ako on ili njegov nadređeni proceni da je umoran ili bolestan ili je u takvom psihičkom stanju, ili ako njegov nadređeni oceni da je pod uticajem droga, alkohola ili psihotropnih supstanci, te je nesposoban poslove obavljati na bezbedan način. Izvršni radnik mora prekinuti sa radom ako takve okolnosti nastupe tokom rada.

Izvršni radnik dužan je o okolnostima iz stava 1. ovog člana odmah obavesti svog nadređenog ili njegovog zamenika.

Ispitivanje prisustva nedozvoljenih supstanci kod izvršnih radnika

Član 32.

Izvršni radnik dužan je da se na zahtev ovlašćenog radnika upravljača i inspektora podvrgne pregledu radi utvrđivanja prisustva alkohola, opojnih droga ili psihotropnih supstanci u organizmu.

Smatra se da u organizmu postoji alkohol, opojne droge ili psihotropne supstance, ako se njihovo postojanje u organizmu ustanovi propisanim načinom ispitivanja odgovarajućim sredstvima ili uređajima.

Ako izvršni radnik odbije ili ne pristupi ispitivanju ili ako se pri ispitivanju ustanovi da je pod uticajem alkohola, opojnih droga ili psihotropnih supstanci, njegov nadređeni koji sprovodi ispitivanje privremeno ga udaljava sa radnog mesta i upućuje na vanrednu proveru zdravstvene sposobnosti.

Na otkazivanje ugovora o radu u slučajevima iz st. 2 i 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe Zakona o radu.

Ministar nadležan za poslove zdravlja uz saglasnost ministra propisuje način i postupak provere prisustva alkohola, opojnih droga i psihotropnih supstanci u organizmu.

Sticanje prava na uređivanje saobraćaja žičarama i prava upravljanja vozilom

Član 33.

Na poslove uređivanja saobraćaja žičarama i upravljanja vozilom može se rasporediti samo izvršni radnik - operater ako:

- 1) ispunjava propisane uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti;
- 2) je navršio 18 godina;
- 3) je obavio stručnu obuku na tim poslovima;
- 4) ima srednju stručnu spremu tehničke struke;
- 5) je položio stručni ispit;
- 6) mu nije izrečena bezbednosna mera zabrane obavljanja tih poslova.

Radno vreme i trajanje smene

Član 34.

Pod radnim vremenom, u smislu ovog zakona, smatra se vreme koje izvršni radnik provede u obavljanju poslova u jednoj smeni.

Radno vreme izvršnog radnika u jednoj smeni ne može trajati duže od 11 sati.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove rada propisuje radno vreme i trajanje smene zavisno od organizacije i učestalosti saobraćaja, vrste poslova, uslova rada i drugih uslova koji utiču na psihičku i telesnu sposobnost izvršnih radnika.

Tehničko odgovorno lice za žičaru

Član 35.

Upravljač mora imenovati tehničko odgovorno lice za žičaru (u daljem tekstu: tehničko lice) i njegovog zamenika (u daljem tekstu: zamenik).

Tehničko lice i zamenik odgovorni su za bezbedan rad i održavanje postrojenja žičare.

Tehničko lice, odnosno njegov zamenik svakodnevno vrše unutrašnju kontrolu nad primenom ovog zakona, propisa i opštih akata upravljača donetih na osnovu ovog zakona o ispunjavanju uslova od kojih zavisi rad žičare na bezbedan način, kao i da određene poslove obavljaju izvršni radnici koji imaju potrebno stručno obrazovanje i osposobljenost.

Odobrenje za rad žičare

Član 36.

Žičara i specifična vučna instalacija može biti puštena u rad na osnovu odobrenja za rad žičare koje mora biti postavljeno stalno i na vidljivom mestu.

Odobrenje za rad žičare za period od godinu dana daje Direkcija na osnovu zahteva upravljača žičare.

Odobrenje za rad specifične vučne instalacije za period od godinu dana daje Direkcija na osnovu zahteva upravljača žičare.

Protiv odobrenja za rad žičare iz stava 2. ovog člana žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv odobrenja za rad specifične vučne instalacije iz stava 3. ovog člana žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Za novoizgrađene žičare odobrenje za rad žičare se daje uz uslov važeće upotrebne dozvole.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za rad žičare iz stava 6. ovog člana prilaže se upotrebna dozvola, plan održavanja za sledeću godinu i evidencija o izdatim uverenjima o stručnoj osposobljenosti svih lica koja učestvuju u održavanju i radu žičare, kao i propisani dokumenti o usklađenosti.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za rad postojećih žičara, prilaže se izveštaj o stručnom pregledu, izvršenom programu održavanja, planu održavanja za sledeću godinu i evidencija o izdatim uverenjima o stručnoj osposobljenosti svih lica koja učestvuju u održavanju i radu žičare.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za rad specifične vučne instalacije prilaže se upotrebna dozvola ili dozvola za postavljanje objekta, plan održavanja za sledeću godinu i evidencija o izdatim uverenjima o stručnoj osposobljenosti svih lica koja učestvuju u održavanju i radu žičare, kao i propisani dokumenti o usklađenosti.

Za postojeće žičare odobrenje za rad se daje uz uslov izvršenog godišnjeg stručnog pregleda kojim se pozitivno ocenjuje sposobnost za bezbedan rad žičare za naredni period.

Ministar propisuje visinu takse za odobrenje iz st. 2. i 3. ovog člana.

Ministar propisuje postupak dobijanja odobrenja za rad specifične vučne instalacije iz stava 3. ovog člana.

Stručni pregled

Član 37.

Stručni pregled se izvodi jednom godišnje, nakon remonta, a po potrebi i češće, u propisanom obimu.

Stručnim pregledom se utvrđuje da li je postrojenje žičare opremljeno i da li se održava u skladu sa važećim propisima i tehničkim uslovima koji se odnose na konstrukciju, opremu, održavanje i opremljenost žičare propisanim uređajima.

Za stručni pregled sastavlja se izveštaj uz koji se obavezno moraju priložiti isprave o usaglašenosti, kojima se dokazuje navedeno stanje. Izveštaj je dokaz o bezbednosti žičare.

Stručni pregled vrši proizvođač, odnosno pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane nadležnog državnog organa.

Troškove stručnog pregleda snosi upravljlaš.

Direkcija vodi evidenciju ovlašćenja izdatih od strane nadležnog državnog organa iz stava 4. ovog člana i propisuje način vođenja, sadržinu i obrazac evidencije ovlašćenja.

Ministar propisuje izgled, sadržinu i način vođenja zapisnika stručnog pregleda, kao i spisak dokumenata o usklađenosti.

Ministar bliže propisuje uslove i postupak iz st. 4-5. ovog člana.

Uslovi za rad žičare

Član 38.

Žičara može raditi ako:

- 1) su zadovoljeni svi propisani zahtevi;
- 2) je tehničko odgovorno lice ili njegov zamenik na radnom mestu ili ako je jedan od njih u svakom trenutku dostupan;
- 3) je operater za upravljanje uređajima i vozilima i prateći izvršni radnici na radnom mestu;
- 4) to dopuštaju vremenske prilike u skladu sa propisima.

Ako se rad žičarom ne može odvijati na bezbedan način, mora se prekinuti.

Fizičko lice koje svojim stanjem ili ponašanjem ugrožava rad, samog sebe ili druga lica ne može se prevoziti, a prema potrebi mora se i ukloniti s područja rada.

Sve radnje vezane za stavljanje u rad i bezbedno funkcionisanje žičare mogu se izvršiti tek po angažovanju upravljača. Žičara ne može biti puštena u rad u slučaju prestanka važenja ugovora između vlasnika žičare i upravljača ako vlasnik angažuje drugo pravno lice za upravljanje žičarom, odnosno ako vlasnik žičare nije ujedno i upravljač.

Uputstva za bezbedan rad žičare

Član 39.

Upravljač mora doneti potrebna uputstva za bezbedan rad žičare koja moraju biti u skladu sa propisima donesenim na osnovu ovog zakona i uputstvima za upotrebu koja uz postrojenje žičare prilaže proizvođač.

Upravljač mora osigurati svakodnevno sprovođenje unutrašnje kontrole nad izvršavanjem uputstava za rad i ispunjavanjem uslova od kojih zavisi rad žičara na bezbedan način.

Na stanicama žičare, u njenim vozilima, kao i u području uticaja postrojenja žičare, moraju se nalaziti znakovi upozorenja u vezi sa ponašanjem osoba, kao i znakovi opasnosti i upozorenja za kretanje u okolini stanice i u području uticaja postrojenja žičare.

Upravljač mora voditi evidencije redovnog održavanja i evidencije intervencija na otklanjanju nepravilnosti pojedinih postrojenja.

Ministar propisuje sadržinu i način vođenja evidencija redovnog održavanja i evidencije intervencija na otklanjanju nepravilnosti.

Akt upravljača

Član 40.

Upravljač propisuje opšte uslove prevoza, utvrđuje vozni red, radno vreme i cenovnik, koji mora objaviti i postaviti u službenim prostorijama, stanicama žičare i drugim odgovarajućim mestima. Opšti uslovi prevoza sadrže odredbe o licima koja se mogu prevoziti žičarom, pod kojim uslovima, kao i odredbe o tome kako se lica moraju ponašati na stanicama žičare i tokom prevoza.

Opštim uslovima prevoza mora se obezbediti da se lica pridržavaju uputstava koje daje izvršni radnik, kao i da se tokom upotrebe žičare ponašaju na način kojim se obezbeđuje bezbedan i redovan rad i prevoz žičarom.

Održavanje i kontrola ispravnosti žičara

Član 41.

Održavanje žičare mora biti organizovano na način:

- 1) da se poštuju važeći propisi i opšti akti upravljača koji moraju biti usklađeni sa uputstvima proizvođača;
- 2) da tehničko odgovorno lice za žičaru i zamenik uvek imaju pregled nad stanjem građevinskih objekata, uređaja i vozila.

Upravljač propisuje sprovođenje postupka održavanja žičara.

Ministar propisuje način, postupke i vrste održavanja žičara.

Održavanje žičare

Član 42.

Upravljač mora obezbediti pravovremeno i stručno izvođenje propisanog održavanja.

Upravljač vodi evidencije redovnog održavanja i evidencije intervencija na otklanjanju nepravilnosti.

Ministar propisuje sadržinu i način vođenja evidencija iz stava 2. ovog člana.

Na zahtev inspektora upravljač mora dostaviti evidencije iz stava 2. ovog člana.

Omogućavanje pristupa

Član 43.

Upravljač žičare ima pravo prelaska preko nepokretnosti drugog vlasnika radi izgradnje žičara, izvođenja radova na održavanju i kontroli ispravnosti žičara, kao i preduzimanja potrebnih aktivnosti u vezi žičara u hitnim slučajevima, i to samo u vremenskom periodu dok ti radovi i aktivnosti traju.

Vlasnik nepokretnosti je dužan da omogući pristup žičarama iz stava 1. ovog člana i ne ometa izvršenje radova i preduzimanje aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

Upravljač žičare je dužan da nepokretnost vrati u prvobitno stanje u roku ne dužem od šest meseci nakon izvođenja radova i preduzimanja aktivnosti iz stava 1. ovog člana ili da vlasniku nepokretnosti nadoknadi štetu koju nanese u toku izvođenja radova i preduzimanja aktivnosti iz stava 1. ovog člana u roku do mesec dana. Visinu načinjene štete iz ovog stava utvrđuju sporazumno upravljač žičare i vlasnik nepokretnosti.

U slučaju da vlasnik nepokretnosti i upravljač žičare ne postignu sporazum u smislu stava 3. ovog člana, odluku o tome donosi nadležni sud.

Bezbednosni pojas žičare

Član 44.

U bezbednosnom pojasu žičare zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji žičara, kao i izvođenje drugih radova, suprotno zakonu, tehničkim i drugim propisima.

Zabranjeno je preduzimanje radova ili drugih radnji u bezbednosnom pojasu žičare, bez prethodne saglasnosti upravljača žičarom.

Zabranjeno je preduzimanje radova ili drugih radnji van bezbednosnog pojasa žičare, a do pojasa od 50 m sa obe strane u odnosu na osu žičare, bez prethodne saglasnosti upravljača žičarom.

Sađenje drveća i drugog rastinja nije dozvoljeno u bezbednosnom pojasu žičare, s tim da je vlasnik nepokretnosti i imalac drugih prava na nepokretnosti dužan da uredno i redovno održava nepokretnost tako da bezbednost i funkcionalnost žičare ne budu ugrožene.

VI. POSTUPAK KOD VANREDNIH DOGAĐAJA

Proces evakuacije

Član 45.

Izvršni radnik koji se zatekne ili naiđe na mesto vanrednog događaja u kojem ima povređenih ili poginulih osoba, dužan je da učestvuje u spasavanju i evakuaciji.

Izvršni radnik je dužan odmah po saznanju o vanrednom događaju iz stava 1. ovog člana da obavesti nadređenog.

Upravljač je dužan odmah po saznanju o vanrednom događaju iz stava 1. ovog člana da obavesti o tome nadležnu službu preko operativnog centra 112, odnosno preko brojeva 192, 193 i 194, koji sprovodi obaveštavanje i komunikacionu koordinaciju učesnika u akciji evakuacije i spasavanja.

Upravljač je dužan odmah po saznanju o vanrednom događaju iz stava 1. ovog člana da preduzme mere za spasavanje, evakuaciju i pružanje pomoći povređenim licima i osigurati mesto vanrednog događaja do dolaska ovlašćenih lica nadležne službe, zavisno od vrste vanrednog događaja. Evakuacija se sprovodi hitno, a najkasnije u roku od četiri časa u letnjem periodu, a u zimskom periodu u roku od dva časa od momenta nastupanja vanrednog događaja iz stava 1. ovog člana.

Upravljač je dužan da opremi stanice opremom za spasavanje i evakuaciju.

Upravljač izrađuje Procenu ugroženosti i Plan zaštite i spasavanja za sva postrojenja žičare, a na osnovu kojeg mora pomoću periodičnih vežbi dokazati da organizacija spasavanja i evakuacije zadovoljava propisane zahteve.

Procenu ugroženosti i Plan zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama iz stava 5. ovog člana donosi upravljač uz saglasnost direktora uprave nadležne za zaštitu i spasavanje i nadležne službe ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Pružanje prve pomoći

Član 46.

Izvršni radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći povređenim licima u vanrednim događajima.

Upravljač propisuje poslove iz stava 1. ovog člana.

Osposobljavanje izvršnih radnika iz stava 1. ovog člana obavljaju crveni krst, zdravstvena ustanova i društva koja obavljaju delatnost medicine rada i specijalisti medicine rada.

Pribor za prvu pomoć

Član 47.

Vozilo i službena mesta na trasi žičare moraju biti opremljeni propisanim priborom za prvu pomoć.

Upravljač je dužan da vozilo opremi propisanim priborom za prvu pomoć i službena mesta na trasi propisanim priborom za prvu pomoć i ostalom propisanom opremom.

Upravljač uz prethodnu saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja propisuje sadržinu, smeštaj i upotrebu pribora za prvu pomoć i ostale propisane opreme.

Obaveštavanje o ozbiljnoj nesreći

Član 48.

Upravljač je dužan da o ozbiljnoj nesreći odmah obavesti ovlašćene osobe nadležnih tela.

Ovlašćena lica nadležnih tela, koja obavljaju uviđaj o ozbiljnoj nesreći, dužna su uviđaj obaviti na način da ne ometaju rad žičare.

Istraga o vanrednom događaju

Član 49.

Upravljač je dužan organizovati i sprovesti istragu o vanrednom događaju.

Istragu o vanrednom događaju sprovodi istražna komisija u čijem sastavu moraju biti svi predstavnici subjekata na koje se vanredni događaj odnosi.

Ministar propisuje kategorizaciju vanrednih događaja, ovlašćenja i obaveze za istragu vanrednog događaja, ovlašćenja istražitelja i istražne komisije, način ustrojavanja istražne komisije, način i postupak utvrđivanja uzroka, posledica, okolnosti pod kojima je nastao i odgovornosti za vanredni događaj, veću materijalnu štetu i veći prekid rada žičare, način obaveštavanja zdravstvene ustanove i ovlašćenih lica nadležnih tela o vanrednom događaju, kao i način vođenja evidencije i drugih podataka o vanrednim događajima.

Upravljač propisuje uputstva za rad, tehničko - tehnološke postupke i pravila za postupanje u slučaju vanrednog događaja i otklanjanja posledica vanrednog događaja u skladu s propisom iz stava 3. ovog člana.

VII. JAVNO - PRIVATNO PARTNERSTVO I KONCESIJA

Odluka o davanju koncesije

Član 50.

Javno-privatno partnerstvo i koncesija u području žičara može se davati za obavljanje usluge javnog prevoza lica odnosno za građenje žičara u skladu sa propisima kojima se uređuju javno-privatno partnerstvo i koncesija.

Odluku o davanju koncesije i javno-privatnog partnerstva donosi Vlada. Javno-privatno partnerstvo i koncesija se daju na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Ministar propisuje sadržinu, način i postupak sprovođenja javnog konkursa.

VIII. NADZOR

Sprovođenje nadzora

Član 51.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministarstvo vrši inspekcijski nadzor preko republičkog inspektora za železnički saobraćaj (u daljem tekstu: Inspektor).

U pogledu pitanja inspekcijskog nadzora primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Inspekcijski nadzor

Član 52.

Inspektor ne može da izrađuje ili učestvuje u izradi tehničke dokumentacije i tehničkoj kontroli tehničke dokumentacije za objekte koji su predmet inspekcijskog nadzora i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektima koji su predmet inspekcijskog nadzora.

Ovlašćenja inspektora

Član 53.

Radi obavljanja inspekcijskog nadzora, inspektor je ovlašćen da pregleda sva postrojenja žičare, izvođenje radova na žičarama i pripadajućem terenu, tehničku i drugu dokumentaciju koja se odnosi na postrojenja žičare kao i sposobnost izvršnog osoblja žičara. U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen da:

1) privremeno zabrani upotrebu žičare koja nije u skladu sa propisanim uslovima za rad žičare na bezbedan način ili se koristi bez upotrebne dozvole ili bez odobrenja za rad žičare;

2) obustavi izvršenje naređenja ili zabrani dalje preduzimanje nepravilnih radnji, kojima bi se mogao ugroziti rad žičare na bezbedan način;

3) naredi uklanjanje nepravilnosti i nedostataka koji ometaju rad žičare na bezbedan način, kao i po potrebi odredi privremene mere bezbednosti koje treba preduzeti;

4) privremeno obustavi radove koji se izvode na postrojenjima žičare ili pripadajućem terenu, ako bi se njihovim izvođenjem mogao ugroziti rad žičare na bezbedan način ili ako se izvode bez propisanog odobrenja ili ako se izvode bez preduzetih mera za rad žičare na bezbedan način;

5) zabrani, odnosno zahteva privremenu zabranu rada izvršnom radniku, privremeno udalji odnosno zahteva da se privremeno udalji od vršenja određenih poslova u radu žičare, naredi ispitivanje ili zahteva da izvršni radnik pristupi ispitivanju da li ima alkohola, droga ili psihotropnih supstanci u organizmu, uputi odnosno zahteva da se izvršni radnik uputi na vanrednu proveru zdravstvene sposobnosti ili znanja, u slučajevima i na način propisan ovim zakonom;

6) privremeno oduzme dokumente i predmete važne za obavljanje inspekcijskog nadzora, o čemu je dužan da izda potvrdu;

7) uzima izjave od lica koja su prekršila propise i ustanovi identitet tih lica.

Upravljač, kao i druga pravna i fizička lica koja podležu inspekcijskom nadzoru prema ovom zakonu, dužna su da inspektoru omoguće i obezbede nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.

Upravljač, kao i druga pravna i fizička lica koja podležu inspekcijskom nadzoru prema ovom zakonu, dužni su da inspektoru obezbede sve potrebne dozvole za vožnju u žičarama, dozvole koje omogućavaju nesmetan pristup svim postrojenjima inspekcijskog nadzora, kao i osigurati sve ostale uslove kako bi se takav inspekcijski nadzor nesmetano i u potpunosti mogao obavljati.

Inspekcijsko rešenje

Član 54.

Zabrane, naredbe i druge mere inspektor određuje pisanim rešenjem.

Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, u slučaju preduzimanja hitnih mera radi otklanjanja neposredne opasnosti za rad žičare na bezbedan način, inspektor može rešenje doneti i usmeno.

Upravljač ili druga pravna i fizička lica koja podležu inspekcijskom nadzoru prema ovom zakonu, dužni su postupiti prema rešenju inspektora u roku određenom rešenjem, a o izvršenju rešenja pisanim putem obavesti inspekciju u roku od 30 dana od dana isteka roka za izvršenje rešenja.

Upravljač je dužan da na zahtev inspektora u traženom roku pisanim putem obavesti i izričito odredi odgovornu osobu u pravnom licu koja je odgovorna za neizvršenje inspekcijskog rešenja, odnosno za postupanje suprotno odredbama ovog zakona.

Žalba

Član 55.

Protiv rešenja inspektora nije dopuštena žalba.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja.

Podnošenje tužbe ne odlaže izvršenje inspekcijskog rešenja.

Dostavljanje dokumenata inspektoru

Član 56.

Upravljač je dužan da u roku koji odredi inspektor dostavi inspektoru:

1) akte donesene na osnovu ovog zakona i opšte akte, odnosno uputstva kojima je detaljnije razrađeno sprovođenje pojedinih propisa donesenih na osnovu ovog zakona;

2) obaveštenje o izvođenju radova na postrojenjima žičare ili u pripadajućem terenu koji ugrožavaju rad žičare na bezbedan način;

3) obaveštenje o ozbiljnoj nesreći;

4) obaveštenje o početku upotrebe žičare u radu.

Na zahtev inspektora, upravljač je dužan dostaviti u zadatom roku i druge akte ili podatke koji se odnose na žičare i saobraćaj žičarom.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 57.

Novčanom kaznom 100.000-1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne odredi bezbedan način rada žičare u skladu sa odredbom člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 2) ne omogući bezbedno vođenje užadi i vozila u skladu sa odredbom člana 7. stav 1. ovog zakona;
- 3) ne osigura uslove ili usvoji mere za bezbedan način rada žičare u skladu sa odredbom člana 9. ovog zakona;
- 4) ne organizuje rad, održavanje i kontrolu žičare u skladu sa odredbom člana 27. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 5) ne imenuje tehničko odgovorno lice za žičaru i njegovog zamenika u skladu sa odredbom člana 35. stav 1. ovog zakona;
- 6) obavlja rad bez odobrenja za rad ili ne podnese zahtev za odobrenjem u skladu sa odredbom člana 36. stav 1. ovog zakona;
- 7) postupa suprotno odredbi člana 38. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

Novčanom kaznom od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. tačke 7) ovog člana tehničko lice i zamenik.

Novčanom kaznom od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. tačke 7) ovog člana operater.

Novčanom kaznom od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. tačke 7) ovog člana izvršni radnik.

Novčanom kaznom 5.000-10.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako postupa suprotno odredbi člana 38. stav 3. ovog zakona.

Član 58.

Novčanom kaznom 100.000-500.000 dinara kazniće se za prekršaj upravljajući ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne osigura bezbedan pristup osoba do područja ulaza ili izlaza, kao i ulaz i izlaz ili ne omogući bezbedno korišćenje žičare osobama sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću u skladu sa odredbom člana 16. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 2) ne propiše tehničke uslove i mere kojima se obezbeđuju uslovi za bezbednost osoba u skladu sa odredbom člana 18. stav 1. ovog zakona;
- 3) ne osigura bezbednosne priključke za ličnu zaštitnu opremu u skladu sa odredbom člana 20. stav 2. ovog zakona;
- 4) ne izvodi i ne organizuje stručni pregled u skladu sa odredbama člana 37. st. 1. i 4. ovog zakona;
- 5) ne izradi opšte uslove prevoza u skladu sa odredbama člana 40. ovog zakona;
- 6) ne organizuje održavanje žičare u skladu sa odredbama člana 41. stav 1. ovog zakona;

7) pravovremeno i stručno ne izvodi propisano održavanje, ne vodi evidenciju redovnog održavanja, ili na zahtev inspektora ne predoči potrebnu evidenciju u skladu sa odredbama člana 42. ovog zakona;

8) ne izradi bezbednosnu analizu, ako ista ne obuhvata bezbednosne uređaje i njihov uticaj na postrojenje žičare ili ista nije izrađena u skladu sa priznatom ili potvrđenom metodom u skladu sa odredbom člana 23. st. 1, 3. i 4. ovog zakona;

9) rezultati bezbednosne analize nisu prikazani u bezbednosnom izveštaju i ako bezbednosni izveštaj nije izrađen na srpskom jeziku u skladu sa odredbom člana 24. st. 1. i 2. ovog zakona;

10) se podsistem žičare koristi suprotno odredbi člana 25. stav 3. ovog zakona;

11) ne izradi sva potrebna uputstva za rad žičare, ne osigura svakodnevno izvođenje unutrašnjeg nadzora, ne postavi znakove upozorenja kao i znakove opasnosti i ne vodi evidencije u skladu sa odredbama člana 39. ovog zakona;

12) inspektor ne omogući i ne osigura nesmetano obavljanje inspekcijuskog nadzora u skladu sa odredbom člana 53. stav 2. ovog zakona;

13) inspektor ne obezbedi sve potrebne dozvole i ostale uslove u skladu sa odredbom člana 53. stav 3. ovog zakona;

14) podležu inspekcijuskom nadzoru prema ovom zakonu, a ne postupe prema rešenju inspektora u skladu sa odredbom člana 54. st. 3. i 4. ovog zakona;

15) inspekciji blagovremeno ne dostavi opšte i druge akte u skladu sa odredbom člana 56. ovog zakona.

Član 59.

Novčanom kaznom 50.000-2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj upravljač ako:

1) ne osigura odgovarajuće komunikacione uređaje u skladu sa odredbom člana 14. ovog zakona;

2) ne osigura opremu potrebnu za obavljanje zadataka izvršnog radnika u vozilu u skladu sa odredbom člana 15. stav 4. ovog zakona;

3) ne osigura popunjenost radnih mesta u skladu sa odredbom člana 19. stav 2. ovog zakona;

4) u skladu sa odredbama člana 29. st. 1. i 2. ovog zakona izvršni radnik nema propisano obrazovanje, ili ako nije savladao program stručne obuke, ili ako nije položio stručni ispit, ili ako izvršnog radnika stručno ne usavršava odnosno ne podučava, ili ako u opsegu značajnom za bezbednost saobraćaja, periodično, a u propisanim slučajevima i vanredno, ne proverava njegovo znanje;

5) u skladu sa odredbama člana 30. st. 1. i 2. ovog zakona izvršni radnik ili osoba na stručnoj obuci za izvršnog radnika, zavisno od poslova koje obavlja, ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, ili ako periodično, a u propisanim prilikama i vanredno, ne proverava zdravstvenu sposobnost izvršnog radnika;

6) rasporedi odnosno ako izvršnom radniku dopusti rad suprotno odredbama člana 34. ovog zakona;

7) ne postupi u skladu sa odredbom člana 45. st. 3-5. ovog zakona;

8) izvršni radnik nije osposobljen za pružanje prve pomoći povređenim licima u skladu sa odredbom člana 46. stav 1. ovog zakona;

9) vozilo i službeno mesto na trasi nije opremljeno propisanim priborom za prvu pomoć u skladu sa odredbom člana 47. ovog zakona;

10) o ozbiljnoj nesreći ne obavesti ovlašćenu osobu u skladu sa odredbom člana 48. ovog zakona;

11) ne organizuje i ne sprovodi istragu u skladu sa odredbom člana 49. stav 1. ovog zakona.

Član 60.

Novčanom kaznom 20.000-50.000 dinara kazniće se za prekršaj izvršni radnik ako:

1) ne upotrebljava komunikacioni uređaj u skladu sa odredbom člana 14. ovog zakona;

2) ne upotrebljava opremu potrebnu za obavljanje zadatka u skladu sa odredbom člana 15. stav 4. ovog zakona;

3) ne raspolaže odgovarajućim radnim sredstvima i pomagalicama, i nije odgovarajuće osposobljen za izvođenje predmetnog zadatka u skladu sa odredbom člana 17. stav 3. ovog zakona;

4) ne upotrebljava ličnu zaštitnu opremu u skladu sa odredbom člana 20. stav 2. ovog zakona;

5) ne postupi u skladu sa odredbom člana 45. st. 1. i 2. ovog zakona;

6) postupi suprotno odredbama člana 32. st. 1. i 2. ovog zakona.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 61.

Upravljač je dužan da uskladi svoj rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako nisu ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana odobrenje za rad žičara se oduzima i žičare prestaju sa radom u roku od 12 meseci od dana utvrđivanja neispunjenosti uslova.

Član 62.

Upravljač je dužan da donese, odnosno uskladi svoje akte sa ovim zakonom i odgovarajućim propisima koje donosi ministar nadležan za poslove saobraćaja u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 63.

Podzakonski propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa iz stava 1. ovog člana, primenjuju se odredbe važećih propisa i opštih akata upravljača, osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 64.

Izvršni radnici moraju steći uverenje o osposobljenosti za pružanje prve pomoći od strane nadležne državne ustanove iz člana 46. stav 3. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Izvršni radnici moraju imati

uverenje o položenom stručnom ispitu iz oblasti zaštite od požara, koje izdaje ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Član 65.

Do donošenja podzakonskog propisa iz člana 29. stav 6. ovog zakona, obuku, stručnu obuku i stručno usavršavanje obavljaju upravljač i druga pravna i fizička lica, a stručni ispit, izdavanje uverenja i proveru znanja ovlašćeno stručno lice. Evidenciju izdatih uverenja o stručnoj osposobljenosti vodi upravljač.

Član 66.

Do donošenja akata iz člana 45. stav 6. ovog zakona uviđaj o ozbiljnoj nesreći iz člana 48. stav 2. ovog zakona obavlja upravljač.

Član 67.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.